

BUDOWNICZY

A stylized, high-contrast architectural illustration in black and white. The composition is dominated by sharp, angular lines and geometric shapes. A prominent feature is a dark, triangular structure that tapers upwards, resembling a roof or a tower, with a white anchor-like symbol on its side. To the right, there are horizontal bands of varying widths, suggesting a staircase or a series of architectural levels. In the bottom right corner, a white rectangular box contains the text 'ZESZYT 7 LIPIEC 1935'. The overall style is reminiscent of mid-20th-century modernist graphic design.

ZESZYT 7
LIPIEC 1935

Skład materiałów budowlanych

Józefa Zawoźnika

Kraków, ul. Wrocławska 40, telefon 138-76

Poleca po cenach nader niskich

Cement biały do stiuków i terrazza
Cement portlandzki
Gips alabastrowy, fornierski, modelarski, sztukaterski, murarski
Dachówkę tłoczoną i ciągniętą, Farby specjalne tylko do cementu. Gumater i Gumaklt do smarowania dachów na 10 lat wytrzymałości. Karbolineum olejne. Maty sufitowe ręczne. Papa dachowa i fundamentowa, oraz Ter Aswalt Gudron. Rury kamionkowe i betonowe. Wapno skaliste, gąszone i hydrauliczne. Żwirki krajowe i zagraniczne do terrazza — — —

Rok zał. 1890

Artur Lorie

właśc. Seweryn Jakubowski

KRAKÓW, UL. MIKOŁAJSKA 6.

TELEFON 106-67

**Przedsiębiorstwo dla dostaw
materiałów budowlanych**

Reprezentacja :

Tow. Zakładów Ceramicznych
Dziewulski i Lange

Warszawa

(posadzka kamlonkowa)

Zakłady Ceramiczne
„Józefów“, Czeladź

(glazurowane flizy śoienne)

OKAZJA!

Wszelkie maszyny budowlane jak:
Betoniarki i Wapniarki, Windy,
Żurawie i Wyciągi Budowlane,
Rusztowania wiszące, Pompy
centryfugalne i diafragmowe,
Maszynki do cięcia i gięcia żelaza
betonowego, Wózki „Japonki“,
Liny stalowe i Rolki, Ubi-janki
itd. — nowe i używane
dostarczają z składu

BIURO TECHNICZNE

Inż. Józef Weingrün

Kraków, pl. Groble 19. Telef. 121-45

POLSKA FABRYKA FARB I LAKIERÓW EDWARD LUTZ

Sp. z o. o.

Kraków, XII, Kawaleryjska 66

poleca pierwszorzędnej jakości:

Lakier emaljowy PEF, dorównujący najlepszym wyrobom zagranicznym.

Lakiery do radiatorów THERMOWIT i THERMOMIX

Farby rdzochronne Bessemerowskie SIKURIT, preparat do uszczelnienia betonu.

Dolomitol, płyn do nadania betonowi odporności na wpływ mechaniczne, atmosferyczne i chemiczne.

MIKROSOL Preparat do tępienia grzyba i pleśni.

NIGRIT czarna powłoka ochronna do betonu

Farba diamentowa do drzewa

Farba bazaltowa do fasad, odporna na wpływ atmosferyczne

MINERALT farba ogniochronna, do drzewa oraz wszelkie farby i lakiery mające zastosowanie w budownictwie.

BUDOWNICZY

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEN SAMODZIELNYCH BUDOWNICZYCH
I KIEROWNIKÓW BUDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ Z. z

Adres Administracji:

Katowice, Poczta 16. Tel. 343-65

Cena egzemplarza 1 zł.

Abon. półrocznie 6 zł.

rocznie 10 zł.

Adres Redakcji:

Lwów, Sykstuska 38. Tel. 205-43

CZECH i ŻELEŃSKI

FABRYKA FARB W GRODKOWICACH koło KRAKOWA

Poleca: Nowoczesny patentowany środek do konserwacji dachów,
izolacyj murów, stropów betonowych, fundamentów, tarasów oraz
naświetlni dachowych przed wilgocią i przeciekaniem wody

„GUMATER i GUMAKIT“

Dachy papowe i blaszane wyreperowane i posmarowane Gumaterem
nie przeciekają przez 10 lat

Ministerstwo Spraw Wojskowych po przeprowadzeniu
dodatkich badań laboratoryjnych i praktycznych oraz długiej obserwacji
dachów zakonserwowanych Gumakitem i Gumaterem, poleciło
pismem Nr. 8220-651/Bud. Wł./34 stosowanie Gumateru i Guma-
kitu we wszystkich jednostkach administracyjnych.

Cena Gumakitu 150 zł. — 100 kg.

„ Gumateru 60 zł. — 100 kg.

Przyjmujemy wszelką pracę w zakres ten wchodzącą

Przedstawicielstwa ze Składami Konsygnacyjnymi:

Warszawa Inż. J. PĘDZICH Al. Jerozolimskie 113 tel. 605-97	Kraków Inż. HACKRELL i J. ZAWOŹNIK Wrocławska 40 tel. 138-76	Poznań SŁ. KINOWSKI 27 Grudnia 2 tel. 16-74	Lwów Z. PNIEWER Tarnowskiego 25 tel. 186-66	Gdynia J. SKOKOWSKI Morzka 27 tel. 27-20	Woj. Pomorskie Toruń B. KŁOSOWSKI Stary Rynek 3 tel. 15-65
	Bydgoszcz B. TUROWSKI Zacisze 5 tel. 6-12	Częstochowa Inż. F. Dawidowicz N. P. Marji 31 tel. 20-54	Łódź „M A T A R“ Srebrzyńska 8, tel. 237-05	Zagłębie Dąbrowskie Dąbrowa Górnicza S. MONETA Sobieskiego 9, tel. 103	

Koledzy!

Zamawiajcie tylko u tych firm,
które inserują się w naszym
piśmie.

Inż. JAN WIDUCH

Prezes

Związku Stowarzyszeń Samodzielnych
Budowniczych i Kierow. Budowy R.P.
K a t o w i c e

Dążenie do poprawy

W ostatnim artykule (Uczciwość Przetargowa) podkreśliłem, że do uzdrowienia przemysłu budowlanego, potrzebne jest najsamprzód uzdrowienie samego siebie. Jeżeli my budowniczowie podtrzymamy tę zasadę i będziemy się jej trzymali, przyniesie ona niewątpliwie skutki, nastąpi powoli poprawa, powróci zrozumienie i zaufanie u zleceniodawców, władz itd.

Wiadomo wszystkim, że w obecnych czasach kryzysowych przy wszelkich przetargach, już z zasady najtańsza oferta odgrywa najgłówniejszą rolę. Tylko ta najtańsza oferta wchodzi w rachubę przy oddaniu robót u zleceniodawcy. Zleceniodawca nie rozpatruje bliżej, czy ta najtańsza oferta jest realna, nie zastanawia się nad tem, czy ten najniższy oferent kalkulował rzetelnie, czy on uwzględnił w swoich cenach wszelkie koszty socjalne, podatki, koszty własne itd. (wynoszą te wszelkie koszty obecnie 26% całej budowy) i czy najtańszy oferent będzie wstanie wywiązać się z zobowiązań wobec swoich dostawców, rzemieślników itd. Ta przyjęta wygodna zasada „najtańszego“ zakorzeniła się tak dalece, że nawet urzędnicy na poważnych stanowiskach, święcie w nią wierzą i nią operują. Gdy się poniekąd zwraca uwagę na to błędne i szkodliwe postępowanie, otrzymuje się odpowiedź: „pan chce za dużo zarobić, według naszych przepisów musi być najtańsza oferta uwzględniona“. — Ci którzy trzymają się tej zasady, nie widzą co się dzieje po dziś dzień w życiu gospodarczym, i oni stają się nieświadomie szkodnikami tego życia gospodarczego.

Okazuje się coraz wyraźniej, że przez ten system postępowania powiększa się z dnia na dzień ilość zbankrutowanych przedsiębiorstw, dostawców, rzemieślników, powiększają się z roku na rok nieściągalne podatki państwowe i rosną do nieskończoności, chorują coraz to ciężiej nasze instytucje społeczne, a zdrowe życie gospodarcze zamiera. Ten zer społeczeństwa, bo tak to można śmiało nazwać, staje się coraz to groźniejszy tem więcej, że pociąga on w końcu powoli w ruinę i te zdrowe przedsiębiorstwa, które są narazie silne i które wywiązują się punktualnie z wszelkich zobowiązań. Jeżeli pójdziemy w tym tempie tak dalej, zmarnuje się całą gospodarkę życiową, zabraknie w końcu rzetelnych podatników, i powstaną nieobliczalne szkody dla społeczeństwa. Możemy sobie

tę zdrową zasadę uświadomić, że każde przedsiębiorstwo, które pracuje świadomie czy nieświadomie, poniżej własnych kosztów, jest szkodnikiem nie tylko swoim własnym, ale i szkodnikiem całego społeczeństwa.

Przy zagadnieniach, jak inwestycje powinny być finansowane, wypowiedział niedawno Naczelny Dyrektor banku Polskiego Dr. Leon Barański następujące znamienne słowa: „Nie uważam, aby dzisiaj możliwe były inwestycje w przemyśle prywatnym, gdyż uzasadnione byłyby one jedynie wtedy, gdyby istniała duża opłacalność produkcji, której niestety dziś niema. Inwestowanie bez tej zasadniczej przesłanki doprowadziłoby przedsiębiorstwa jedynie do ruiny. Natomiast akcja inwestycyjna o charakterze publicznym da właśnie możliwość zarabiania dla przedsiębiorstw i tym sposobem doprowadzi do uzdrowienia warsztatów. Uważam zatem za błędne dochodzenie do tej sprawy pod kątem widzenia, ażeby przedsiębiorca przy robotach inwestycyjnych pozbawiony był należytego zarobku lub nawet pracował ze stratą, co się dzieje dzisiaj niestety z uwagi licytowania się w dół z cenami robót przy przetargach i dostawach. Przywrócenie rentowności przedsiębiorstw leży bowiem bezwzględnie w płaszczyźnie uzdrowienia życia gospodarczego Polski“.

Te wypowiedziane słowa Naczelnego Dyrektora Banku Polskiego są szczerą prawdą i powinny być miarodajnym wskaźnikiem u zleceniodawców przy przydzielaniu robót przetargowych. Tak samo winni sobie wszyscy przedsiębiorcy i kupcy te słowa zapisać w pamięci, zamiast bezcelowo narzekać na wielkie ciężary społeczne, podatki itd. Ci którzy najwięcej narzekają w zasadzie najczęściej uchylają się od ponoszenia ciężarów społecznych i ich w kalkulacji cen nie uwzględniają. Właśnie ci powodują ruinę życia gospodarczego. Wszelkie podatki i opłaty są niezbędnie potrzebne dla utrzymania Państwa. Państwo daje nam zato bezpieczeństwo i reguluje życie gospodarcze. Przydzielanie robót najtańszemu jest to bezwzględna i wygodna zasada i powinna ona zupełnie upaść na skutek zarządzenia władz i wydania nowych przepisów przetargowych.

Gdybyśmy przy rozpisywaniu posad urzędniczych zastosowali te same zasady co przy przetargach robót i dostaw, że przydzielenie posady nastąpić by miało tylko najtańszemu konkurentowi, to co by się stało?

To samo co się dzieje po dziś dzień w przemyśle budowlanym, w krótkich słowach: ruina gospodarcza. Przy rozpisaniu konkursu na posadę urzędnika podaje się warunki, jak stopień urzędniczy, wysokość pensji, żąda się świadectw, kwalifikacji it.d. Potem wybiera się według zdolności i kwalifikacji tego najlepszego. Po tej samej linii powinien zlecniodawca pójść przy przetargach. Powinien on posiadać miarodajny wskaźnik do przydzielenia robót czy dostaw. Niestety istnieje i stosuje się po dziś dzień tylko ten lekki, dogodny system „najtańszego“, na którym opiera się nierzetelność, oszustwo, korupcja, ruina innych gałęzi przemysłu i zanik podatników, jednym słowem ruina życia gospodarczego. Instytucje, czy to państwowe czy samorządowe, przystępują dzisiaj do przetargu w ten sposób, że wykonuje się projekt i przesyła go się do przedsiębiorcy celem wypracowania oferty. — Ten zwyczaj jest najwygodniejszy i dosyć szeroko stosowany, albo najwyżej sporządza się obliczenie mas i na mocy tych danych przystępuje się do rozpisania przetargu, i potem oddaje się roboty czy dostawy według zwyczaju — najniższemu.

W komisjach budowlanych samorządu zasiadają przeważnie ludzie, którzy często pojęcia o wykonaniu robót budowlanych nie mają i przy rozstrzygnięciu kierują się z nieświadomości bądź to względami osobistymi, bądź też tylko względami „najtańszego“. Do tych ważnych komisji powinni być powoływani fachowcy, osoby z praktyką, które zdolne są wszystkie zasadnicze rzeczy, czy to pod względem fachowości, czy też pod względem fachowo-gospodarczym dokładnie sobie uświadomić. Wszelkie względy osobiste, czy względy znajomości, czy partyjne, nie powinny tu wchodzić

w grę. Każda instytucja czy to samorządowa, czy to państwowa powinna przed przystąpieniem do przetargu posiadać dokładny obraz kosztów budowy, i to przez dokładne wypracowanie własnego kosztorysu. Do wypracowania tych kosztorysów powinni być pociągani tylko fachowcy z długoletnią praktyką, którzy posiadają doświadczenie i są w stanie rzetelnie analizować ceny jednostkowe, według cen rynkowych i płac taryfowych, uwzględniając wszelkie procenta opłat socjalnych itd., z dodaniem małego procentu zarobku dla przedsiębiorcy. W ten sposób powstaje dokładny obraz kosztów budowy, który na rzetelnych podstawach ujęty winien służyć jako wskaźnik miarodajny na przetargach. Wtedy otrzyma każdy urząd dokładny obraz, który przedsiębiorca kalkulował rzetelnie i będzie mógł pominąć te oszukańcze firmy, które oferują na to ażeby roboty otrzymać i następnie oszukać bądź to robotnika i dostawcę, bądź też zlecniodawcę, i które w ten sposób pociągają pokrewny przemysł w ruinę.

Instytucje rządowe i samorządowe, jak również i więksi zlecniodawcy muszą posiadać ścisłą, niezbitą możliwość ocenienia oferującego pod względem fachowości i rzetelności i dopiero wtedy powróci polepszenie w tej dziedzinie.

Do poprawy położenia gospodarczego powinniśmy wszyscy, czy to przedsiębiorca, czy to urzędnik — dążyć, gdyż wyjdzie to tylko na korzyść wszystkich. Jeżeli wszyscy będziemy budowali tylko na zasadach i podstawach zdrowych, rzetelnych i realnych przyczynimy się do rozbudowy silnego Państwa, do rozwoju gospodarczego, a co zatem idzie do zmniejszenia bezrobocia.

Jak bronić się przeciwko bezprawnym orzeczeniom i praktykom Ubezpieczalni ?

Po tym tytule umieszcza I. K. C. bardzo ciekawą artykuł — na którego treść — ze względu, że wkracza w nasze, prawie codzienne życie — chcemy zwrócić uwagę.

Ubezpieczalnie w zastosowaniu nowej ustawy o ubezpieczeniu społecznym nakładają na ubezpieczonych płatników cały szereg ciężarów, wywołujących szereg narzekania i utyskiwań. Ustawa scalenkowa nie uregulowała jednak wogóle toku instancji i sposobu obrony płatnika i ubezpieczonego przeciwko orzeczeniom i zarządzeniom Ubezpieczalni. Ustawa przewiduje utworzenie **specjalnych organów**, które spory te mają rozstrzygnąć — ustrój tych organów i postępowanie przed nimi ma określić osobna ustawa, która

dotychczas jeszcze nie wyszła. Chwilowo, aż do czasu jej wyjścia obowiązują te same przepisy i ustawy jakie istniały przed wejściem w życie ustawy scalenkowej.

Obowiązkowi ubezpieczenia podlegają w naszym zawodzie wszyscy zatrudnieni u nas pracownicy — tak umysłowi, jak i fizyczni.

Tu sprawa jest zupełnie jasna.

Wysokość opłat: Ubezpieczalnia winna w myśl wyraźnego przepisu Min. Op. Społ. — zawiadomić pracodawcę, bądź osobnym pismem lub rachunkiem, bądź też potwierdzeniem na wykazie — zgodność obliczenia dokonanego przez pracodawcę w nadesłanych przez niego deklaracjach — o ustaleniu wysokości wkładek.

Od takiego ustalenia, względnie rachunku przysługuje — **prawo wniesienia reklamacji** w przeciągu dni trzydziestu do Ubezpieczalni Społecznej, Ubezpieczalnia winna taką reklamację natychmiast załatwić i sprostować nakaz zapłaty, czy rachunek, o ile reklamacja jest uzasadniona.

Jeśli Ubezpieczalnia odmawia żądaniu sprostowania składek, lub też nie przychyła się całkowicie do reklamacji, wówczas winna wydać pisemnie orzeczenie z pouczeniem o środkach prawnych i uzasadnieniem. Od tego orzeczenia stronie przysługuje prawo wniesienia odwołania do Zarządu Miejskiego w miejscowościach wydzielonych z powiatu — a w miejscowościach nie wydzielonych do Wydziału Powiatowego za pośrednictwem Ubezpieczalni. Dalszą instancją będzie tu Urząd Wojewódzki, którego decyzję można znowu zaskarżyć do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Sprawa przyznania świadczeń, względnie ich odmowa, ma też nastąpić **na piśmie w formie orzeczenia Dyrektora Ubezpieczalni**. Przeciwno tej decyzji można wnieść również odwołanie **do Komisji Rozjemczej Ubezpieczalni Społ.** w przeciągu dni trzydziestu, następnie zaś od decyzji Komisji Rozjemczej odwołanie do Zarządu Miejskiego — czy Wydziału Powiatowego — względnie w II instancji do Urzędu Wojew. i wyżej.

Najprzykrejszą sprawą, najbardziej dającą się we znaki jest sprawa **ściągnięcia składek** i połączonych z tem czynności egzekucyjnych i te czynności wywołują największe zażalenia i utyskiwania. Ubezpieczalni Społecznej przysługuje przywilej ściągnięcia składek trybem egzekucji administracyjnej. Wprawdzie Ubezpieczalnia może w myśl ustawy korzystać także z trybu egzekucji sądowej, a więc wszczynać egzekucję przez właściwego komornika sądowego, z reguły jednak Ubezpieczalnia nie posługuje się tym drugim sposobem egzekucji, albowiem podlega on ścisłej kontroli i nadzorowi sądu, któremu Ubezpieczalnia niechętnie się poddaje. Egzekucja zostaje tedy skierowaną na drogę administracyjną, a prowadzi ją urząd skarbowy.

Jakkolwiek możność obrony płatnika przed bezprawną czynnością egzekucyjną w postępowaniu przed urzędem skarbowym jest bardzo ograniczona, to jednakże i tutaj wprawdzie z wielkimi trudnościami — istnieją środki prawne, pozwalające wystąpić przeciwko niewłaściwym praktykom Ubezpieczalni.

Podstawą egzekucji zarządzanej przez Ubezpieczalnię za pośrednictwem urzędu skarbowego, jest tytuł wykonawczy, a więc orzeczenie, wykaz zaległości, nakaz płatniczy, zaopatrzone przez Ubezpieczalnię zaświadczeniem, stwierdzającym ich wykonalność, oraz wniosek Ubezpieczalni Społecznej o wszczęcie egzekucji.

Na skutek takiego wniosku urząd skarbowy podejmuje pierwszą czynność egzekucyjną, a mianowicie **upomina** pisemnie zobowiązanego do uiszczenia należności w przeciągu 9 dni pod zagrożeniem egzekucji (w formie znanych ogólnie „zółtych kartek”).

Już od takiego upomnienia, a także od dalszych decyzji urzędu skarbowego (jak np. zajęcie ruchomości), przysługuje płatnikowi prawo wniesienia odwołania do Izby Skarbowej za pośrednictwem urzędu skarbowego, które to odwołanie może być oparte na jednej z okoliczności uzasadniających umorzenie egzekucji (a więc że np. Ubezpieczalnia nie wydała i nie doręczyła zobowiązanemu nakazu płatniczego, że cała należność została zapłacona itd.).

Równocześnie z takim odwołaniem można połączyć wniosek o zawieszenie kroków egzekucyjnych aż do załatwienia odwołania, które urząd skarbowy winien załatwić przychylnie, o ile odwołanie wydaje się być uzasadnione, przyczem urząd może zażądać odpowiedniego zabezpieczenia (kaucji). Odwołanie należy wnieść w przeciągu dni 14.

Należy przytem podkreślić, że na każde niezgodne z przepisami postępowanie organu egzekucyjnego (organu dokonywującego zajęcia, urzędnika egzekucyjnego w urzędzie skarbowym) można wnieść do urzędu skarbowego w terminie dni 8 zażalenie, a urząd może w tych przypadkach wstrzymać tymczasowo egzekucję.

Jeżeli strona pragnie uzyskać odroczenie płatności lub rozłożenie na raty zaległych składek, które od niej egzekucyjnie się ściąga, powinna wnieść do urzędu skarbowego (ewentualnie do Ubezpieczalni) odpowiednie podanie.

Urząd skarbowy podanie to odsyła ze swoim wnioskiem Ubezpieczalni Społecznej, zaś aż do załatwienia prośby może wstrzymać (zawiesić) egzekucję.

Jeżeli w toku egzekucji okaże się, że bezwzględne ściągnięcie należności od płatnika spowoduje jego ruinę gospodarczą, urząd skarbowy po zbadaniu jego położenia może z urzędu lub na dotyczącą jego prośbę zawiesić egzekucję albo ją tymczasowo ograniczyć do kwoty, której ściągnięcie nie spowoduje ruiny płatnika albo też częściowo lub w całości uchylić za jącie.

Jeżeli przed rozpoczęciem egzekucji płatnik udowodni, że Ubezpieczalnia płatność mu odroczyła, rozłożyła na raty, że należność została zapłacona lub umorzona natenczas organ egzekucyjny winien zaniechać czynności egzekucyjnych.

Jeżeli strona na czas nie zawiadomiła urzędu skarbowego o powyższych okolicznościach, skutek czego czynności egzekucyjne zostały rozpoczęte, wtedy koszty egzekucji ponosi dłużnik.

Jeśli natomiast zaszły powyżej wymienione okoliczności, a więc np. nastąpiła zapłata, albo rozłożenie

na raty, a mimo to Ubezpieczalnia żądała dokonania czynności egzekucyjnej, wtedy koszty egzekucji ponosi Ubezpieczalnia.

Jeżeli trzecia osoba twierdzi, że zajęte zostały jej ruchomości i zamierza domagać się zwolnienia z egzekucji tych rzeczy (tak zwane wyłączenie ruchomości), obowiązana jest przedstawić urzędowi skarbowemu, wszystkie swoje twierdzenia i zarzuty, a więc podać urzędowi na jakim tytule opiera własność swoich rzeczy, gdzie je nabyła, względnie od kogo je otrzymała itp. Urząd skarbowy, po zbadaniu zarzutów wyda w ciągu dni 14-tu odpowiednie zarządzenie. O ile owa osoba trzecia nie jest zadowolona z zarządzenia urzędu skarbowego, to jest jeśli urząd skarbowy nie zwolni zajętych ruchomości z pod egzekucji, przysługuje interesowanemu prawo wniesienia powództwa do sądu. W razie wytoczenia powództwa bez uprzedniego przedstawienia wszystkich zarzutów urzędowi skarbowemu, sąd nałoży na ową trzecią osobę koszty procesu nawet wtedy, gdyby proces wygrała.

W praktyce aż nadto często zachodzą wypadki, że skutkiem winy czy niedbalstwa odnośnego urzędnika Ubezpieczalni płatnik narażony jest na przykrości egzekucyjne i inne wielkie szkody moralne i materialne.

Powstaje więc pytanie, czy pokrzywdzonemu płatnikowi — niezależnie od jego prawa obrony przeciwko bezprawnym czynnościom Ubezpieczalni, przy pomocy środków powyżej przedstawionych — przysługuje także regres odszkodowawczy przeciwko samej Ubezpieczalni — z tytułu wyrządzonej mu szkody.

I ta sprawa opiera się ogólną ustawę cywilną, względnie nowy kodeks zobowiązań na podstawie któ-

rych Ubezpieczalnia odpowiada w pełni za szkody wyrządzone z winy swych organów.

W szczególności obowiązuje przepis, że kto powierza wykonanie czynności swemu podwładnemu, odpowiada trzeciej osobie za szkodę wyrządzoną z jego winy przy wykonywaniu czynności mu powierzonych.

Ubezpieczalnia więc odpowiada cywilnie, za szkody, wyrządzone przez jej podwładnych, a więc przez wszystkich jej urzędników i organa, przyczem odszkodowanie obejmuje nie tylko stratę, jaką poszkodowany poniósł, ale i korzyść której mógł się spodziewać, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Nie brakuje więc okazji do wytaczania Ubezpieczalniom Społecznym powództw sądowych o zapłatę odszkodowania z winy jej urzędników, czy to będzie wdrożenie egzekucji bez tytułu, czy spóźnione kontowanie wpłaty gotówkowej, a w następstwie spowodowanie bezprawnych kroków egzekucyjnych, czy podwójne księgowanie, względnie wymierzanie składek itp. itp. — płatnik może wytoczyć proces odszkodowawczy, o zwrot zapłaconych sum lub wyrównanie strat, a niechybnie nie będzie mu trudno wykazać winę organów Ubezpieczalni.

Energiczne na należytych podstawach prawnych oparte wystąpienie rozżalonych i pokrzywdzonych płatników musi skłonić nasze ubezpieczalnie do zajęcia się sprawą gruntownej rewizji ich gospodarki i biurowości, operującej przecież obficie ściągany groszem publicznym.

Sądzymy, że uwagi I.K.C. są dość ważne, by i nasi członkowie bliżej się z niemi zapoznali.

I. K. C. w czerwcu 1935.

Żelazo i stal

na Wystawie Budowlano-Mieszkaniowej B. G. K. w Warszawie

Wystawa Budowlano-Mieszkaniowa otwarta niedawno w Warszawie przy oficjalnym udziale rządu, zorganizowana została z polecenia Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów przez Bank Gospodarstwa Krajowego, jako instytucję finansującą budownictwo mieszkaniowe z funduszy publicznych. Powierzenie imprezy tej Bankowi Gospodarstwa Krajowego jest wyrazem dążeń do ścisłej koordynacji wszelkich dyspozycji rządu w sprawach polityki budowlanej.

Celem wystawy jest danie impulsu do podniesienia poziomu technicznego i gospodarczego, a następnie estetycznego i kulturalnego budownictwa nowych osiedli oraz domów i mieszkań, wchodzących

w ich skład. Stosownie do powyższych zamierzeń dano na wystawie przegląd wzorowych domów szeregowych i wolnostojących oraz wszystkich gałęzi przemysłu budowlanego i urządzono pokaz wytworów i materiałów wyłącznie krajowego pochodzenia, ilustrując szczegółowo i wyczerpująco postęp w ciągu lat ostatnich w tej dziedzinie.

Zobrazowaniem na wystawie budowlanej B.G.K. szerokiej możliwości stosowania stali w budownictwie zajęła się Poradnia Stosowania Żelaza Syndykatu Polskich Hut Żelaznych. Na zbiorowym stoisku „ŻELAZO i STAL w BUDOWNICTWIE” obejmującym zakres produkcji wszystkich naszych hut i zakładów

przetwórczych dano treściwy przegląd postępu, jaki dokonał ostatnio w poszczególnych dziedzinach zastosowanie stali w budownictwie.

W dziale **konstrukcyj stalowych** przedstawiono celowo stosowania stali w budownictwie mieszkaniowym stalowo-szkieletowym. Liczne modele i fotografie wykonanych budowli oraz modele połączeń konstrukcyjnych mają za zadanie naocznie przekonać zwiedzających o zaletach budownictwa stalowo-szkieletowego.

Uzupełnieniem działu konstrukcyj jest **spawanie**. Modele porównawcze połączeń nitowanych i spawanych wykazują lepsze przystosowanie konstrukcyj stalowych w budownictwie dzięki spawaniu. Poza tym pokazano tu elektrody produkcji naszych hut.

W dziale **blach**, potraktowanych dość obszernie ze względu na zastosowanie do krycia dachów, pokazano przede wszystkim blachy żelazne ocynkowane, oraz faliste. Jako nowość produkcyjną wystawiono taśmę „SĘDZIMIR“ o szerokości normalnego arkusza, lecz długości walcowanej do 200 m. Blachy białe cynowane ilustrują możliwość przystosowania ich do celów dekoracyjnych.

Rury stalowe pokazano na stoisku w przystosowaniu do budownictwa mieszkaniowego, jako rury gazowe wodociągowe, meblowe, kielichowe, lane ośrodkowe itd. Modele konstrukcyjne połączeń zespane z rur mają świadczyć o przydatności przekrojów rurowych również do wykonania konstrukcyj budowlanych.

Jedną z nowych dziedzin produkcji krajowej w

zakresie budownictwa wystawione na stoisku **okna i drzwi stalowe** z profilów walcowanych, które cieszą się — podobnie jak na Targach Poznańskich — dużym zainteresowaniem fachowców

Przykłady **siatek drucianych** zwyczajnych i jednolitych ilustrują zalety stosowania stali do ogrodzeń, do zbrojenia betonu, do szkieletów stalowych i t. d.

Uzupełnieniem całości stoiska „ŻELAZO i STAL w BUDOWNICTWIE“ są **drut i gwoździe**, wśród których pokazano różne gatunki gwoździ i drutu produkowanych przez nasze huty.

Poza tymi eksponatami należy wymienić nowo produkowane w Polsce **stalowe ścianki szczelne**, których brak tak dotkliwie dawał się odczuwać w naszym budownictwie inżynierskim.

Na wolnym terenie wystawiono model **konstrukcji stalowo — szkieletowej** w naturalnej skali z **pokazem różnorodnych wypełnień** szkieletu oraz konstrukcyj **stalowych stropów**. Nad całym terenem góruje wieża o konstrukcji stalowej z nawiniętą na niej taśmą „Sędzimir“.

W całości żelazo i stal oraz ich zastosowanie w budownictwie reprezentowane jest na wystawie Budowlano — Mieszkaniowej B.G.K. bardzo poważnie. Pokaz ten niewątpliwie przyczyni się do zwiększenia zainteresowania stalą jako materiałem nie tylko fachowców, ale i czynników decydujących w polityce budowlanej, realizując rzucone ogólne hasło „BUDUJ ZE STALI“ — „KRYJCIE DACHY BLACHĄ OCYNKOWANĄ“.

Wiadomości różne

Kurs techniczny obrony biernej przeciwlotniczej.

W Katowicach urządził Inspektorat obrony przeciwlotniczej kurs obrony biernej dla inżynierów.

Uczestnicy-inżynierowie zatrudnieni w przemyśle i samorządzie w ilości około 120 — okazowali bardzo duże zainteresowanie tematami poruszonymi przez cały szereg prelegentów. Ze względu na to, że treść wykładów wydana będzie w formie skryptów lub drukiem — wskazaniem by było zapoznać szersze sfery naszych techników i budowniczych — poszczególnych ośrodków — o ileż - temat wkracza mocno w dział budowlany.

Również we Lwowie odbyło się w salach Kasy i Koła literacko-artystycznego, zebranie dyskusyjne Stowarzyszenia Architektów Rzplitej Polskiej, na którym wiceprezes organizacji inż. arch. Marjan

Kossakowski wygłosił odczyt p. t. „Schrony przeciwlotnicze i przeciwgazowe“. Ożywiona dyskusja wywiązana po prelekcji wykazywała ważność tego tematu i konieczność większej popularyzacji zagadnienia. Stwierdzono, że budowa specjalnych schronów, wymagająca wielkiego nakładu pieniędzy, nie rozwiązuje sprawy zabezpieczenia całej ludności większych ośrodków miejskich. Zadanie to może spełnić jedynie przystosowanie wszystkich domów do obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej. W związku z powyższym zagadnieniem ma się zawiązać specjalna sekcja w łonie organizacji architektów, która zajmie się tym problemem z punktu widzenia fachowego.

Plan podziału na strefy kredytowania we Lwowie.

Na wystawie budowlano-mieszkaniowej B.G.K. w Kole Warszawa, wystawiono plan Warszawy z po-

działem regionalnym, również plan z podziałem na strefy kredytowania. Interesowałyby nas bardzo — podobne plany, Krakowa — Katowic, Lwowa i innych większych miast.

Oplaty za ubezpieczenia pracowników umysłowych na wypadek bezrobocia.

Od 1 czerwca 1935 wynosić będą opłaty w ubezpieczeniu na wypadek braku pracy pracowników umysłowych 2% — a nie jak dotychczas 2.8%, z tem, że najwyższa granica uposażenia do którego składkę w wysokości 2% się opłaca jest zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 27. XII. 1933 kwota 725 zł. miesięcznie.

Przy wyposazeniu przekraczającym 725.— zł. mies. obowiązuje dopłata od różnicy między faktycznie pobieranym wynagrodzeniem a kwotą 725.— zł. w wysokości 3/5 składki, z tem, że dopłata ta ulegnie obniżeniu do 1.2%.

Przy obliczaniu zaokrągła się pobierane kwoty do całego złotego.

Zgodnie z rozporządzeniem p. Prezydenta Rzplite., o ubezpieczeniu pracowników noweli z 22.III. 934. przedstawia się podział wysokości składek i podział między pracodawcami a pracownikami następująco:

1) za obowiązkowo ubezpieczonych, nie otrzymujących żadnego wynagrodzenia lub wynagrodzenie nie wyższe, niż 60 zł.— miesięcznie — składkę

opłaca w całości pracodawca;

2) gdy pracownik otrzymuje wynagrodzenie w granicach sześćdziesiąt złotych do czterystu złotych miesięcznie, pracodawca płaci trzy piąte (1.2%), zaś pracownik dwie piąte składki (0.8%);

3) gdy pracownik otrzymuje wynagrodzenie ponad czterysta złotych do ośmiuset złotych miesięcznie, pracodawca i ubezpieczony płacą po połowie składki, tj. po 1%;

4) gdy pracownik otrzymuje wynagrodzenie ponad osiemset złotych miesięcznie, pracodawca płaci dwie piąte (0.8%), pracownik zaś trzy piąte (1.2%).

5) pracownicy, których wynagrodzenie przekracza kwotę 725.— złotych miesięcznie, opłacają ponadto trzy piąte składki (1.2%), od kwoty rzeczywiście otrzymanego wynagrodzenia, podlegającej zaliczeniu do ubezpieczenia, pomniejszonej o złotych siedmset dwadzieścia pięć. Pracodawcy w tej opłacie udziału nie biorą.

Przy wymiarze składki nie uwzględnia się kwoty 5-ciu groszy włącznie, kwoty ponad 5 groszy zaokrągła się w górę do najbliższej dziesiątki; gdy obydwie części składki t.j. część pracodawcy i ubezpieczonego, kończą się na miejscu jednostek groszy cyfrą pięć, część składki pracodawcy zaokrągła się do najbliższej dziesiątki w górę, część zaś pracownika do najbliższej dziesiątki w dół.

K o m u n i k a t y

W Warszawie powstało „Stowarzyszenie Budowniczych“ którego działalność rozciąga się na miasto Warszawę i Województwo Warszawskie.

Związek nasz po otrzymaniu zawiadomienia o powstaniu Stowarzyszenia, nawiązał silny kontakt z nowym tem Stowarzyszeniem, celem pozyskania go do wspólnej naszej akcji, dla wspólnych naszych dążeń. W tym celu odbyła się 16 czerwcem br. w Warszawie wspólna konferencja Prezydum Stowarzyszenia Budowniczych w Warszawie w osobach pp. prezesa Ostermana, sekretarza Bubca i zastępcy sekretarza z naszymi delegatami.

Parugodzinne rozmowy przyczyniły się do wyjaśnienia dużo kwestji i spraw i doprowadziły w końcu do pozytywnego rezultatu, że delegaci Stowarzyszenia Budowniczych w Warszawie uznają cele i zadania naszego Związku i zasadniczo godzą się na przystąpienie do Związku Stowarzyszeń Samodzielnych Budowniczych i Kierowników Budowy. W tej sprawie musi jeszcze zapaść formalna decyzja Zarządu Stowarzyszenia. ■

Z działalności Związku Stowarzyszeń Samodzielnych Budowniczych i Kierowników Budowy.

Dnia 14 czerwca br. odbyło się w Krakowie w lokalu Związku Budowniczych i Kierowników Budowy przy ul. Straszewskiego 28 posiedzenie Zarządu Związku Stowarzyszeń Samodzielnych Budowniczych i Kierowników Budowy.

W posiedzeniu wzięli udział pp. prezes inż. J. Widuch, arch. W. Stupnicki, inż. T. Gliński, arch. K. Brzeziński, inż. W. Kleinberger, arch. Warth, arch. P. Tarnawiecki, inż. K. Stroka i dyr. L. Kuntze.

Po zagajeniu posiedzenia przez prezesa i powitaniu obecnych, a w szczególności p. prezesa arch. Tarnawieckiego, który nie szczędząc trudów i kosztów przybył ze Lwowa na posiedzenie Zarządu, przedstawił dyr. Kuntze sprawę „Zrzeszenia Przedsiębiorców Budowlanych“ od dnia 10 kwietnia br. t. j. od dnia pobytu delegacji Związku Stowarzyszeń Samodzielnych Budowniczych i Kierowników Budowy w Warszawie, o czem wszyscy członkowie zostali poinformowani komunikatem ogłoszonym w Nr. 4—5 „Budowniczego“.

Obecnie sprawa „Zrzeszenia Przedsiębiorców Budowlanych“ dojrzała już tak daleko, że Min. Przemysłu i Handlu uzgodniło już statut Zrzeszenia, wobec czego należy się zastanowić nad akcją, celem zawiązania tego Zrzeszenia i następnie uzyskania od Min. Przemysłu i Handlu przymusowości należenia do tego Zrzeszenia wszystkich przedsiębiorców budowlanych na obszarze Państwa. W tej sprawie odbędzie się 16 czerwca br. wspólna konferencja w Warszawie. Nasz Związek jest jednym z współautorów statutu „Zrzeszenia Przedsiębiorców Budowlanych“, ponadto sprawa tego Zrzeszenia żywo interesuje członków naszych Stowarzyszeń, będących również przedsiębiorcami budowlanymi, wobec czego uważa Prezydium naszego Związku za wskazane, by Związek przez swych delegatów wziął udział w tej wspólnej konferencji.

W dyskusji, która się następnie rozwinęła, a w której wzięli udział wszyscy obecni, wszyscy mówcy oświadczyli zgodnie, że wprawdzie „Zrzeszenie Przedsiębiorców Budowlanych“ nie jest niezbędnie konieczne dla budowniczych, a przymusowość, jak również różne zastrzeżenia co do członków itd. w żadnym razie nie zastąpią koncesjonowania, to jednakowoż z uwagi na to, że utworzenie takiego Zrzeszenia jest nowelą do ustawy przemysłowej przewidziane i wskazane, z drugiej strony lepiej jest, by Związek nasz ze względu na niektórych swych członków mógł również zabierać głos w tej sprawie i w ten sposób pośrednio chronić interesa tych członków, uchwalono jednogłośnie wziąć udział w zapowiedzianej konferencji w osobach pp.: inż. Widucha, arch. Stupnickiego, arch. Tarnawieckiego, inż. Turzańskiego i dyr. Kuntzego.

Jako następny punkt porządku dziennego porusza prezes inż. Widuch sprawę wydawnictwa naszego „Budowniczy“. Przedstawia zły stan finansów, z drugiej znowu strony dodatnie skutki wydawania „Budowniczego“ i apeluje do członków, by starali się poprzeć nasze wydawnictwo przez nadsyłanie artykułów, notatek itp. jak również ogłoszeń.

W końcu zdał prezes sprawozdanie z dotychczasowej działalności Prezydium Związku. I tak wziął prezes inż. Widuch i dyr. Kuntze udział w posiedzeniu Stowarzyszenia Kierowników Budowy Zagłębia Dąbrowskiego w Sosnowcu, gdzie przedstawiono członkom dotychczasową działalność Związku, oraz plany i zamierzenia Związku na przyszłość, jak również sprawę „Zrzeszenia Przedsiębiorców Budowlanych“.

Pan dyr. Kuntze zawiadamia o powstaniu Stowarzyszenia Budowniczych w Warszawie i o otrzymaniu pisma z tego Stowarzyszenia o współpracę w sprawach zawodowych.

Związek nasz, dążąc do zjednoczenia wszystkich Stowarzyszeń w jeden Związek, wystosował obszernie pismo do Stowarzyszenia Budowniczych w Warszawie i w odpowiedzi na pismo do Stowarzyszenia warszawskiego przedstawił stan prac Związku i wyraził gotowość współpracy, a korzystając z bytności naszych delegatów w Warszawie, zaprosił warszawskie Stowarzyszenie na wspólną konferencję by omówić bliżej możliwość zbliżenia się i współpracy.

Prezes p. arch. Stupnicki wspomina o wszczęciu kroków w sprawie porozumienia się z architektami, którzy właściwie są również kierownikami budowy. ■

Delegacja Związku Stowarzyszeń Samodzielnych Budowniczych i Kierowników Budowy w Warszawie.

W dniu 16 czerwca 1935 r. bawiła w Warszawie delegacja Związku Stowarzyszeń Samodzielnych Budowniczych i Kierowników Budowy, w osobach pp.: inż. J. Widucha, inż. E. Turzańskiego, arch. W. Stupnickiego, arch. P. Tarnawieckiego i dyr. I. Kuntzego, która odbyła konferencję w Stowarzyszeniu Zawodowem Przemysłowców Budowlanych w sprawie ostatecznych pociągnięć odnośnie Zrzeszenia Przedsiębiorców Budowlanych.

W konferencji tej oprócz warszawskich członków w osobach prezesa inż. Pronaszki, inż. Oppmana, inż. Lufta, inż. Zaleskiego i dyr. Martensa wzięli udział delegaci z Poznania p. budowniczy Wegner, z Lublina p. inż. Papiński i z Sosnowca p. inż. Filipczyński.

Prezes Pronaszko przedstawił stan prac, oraz jakie stanowisko w sprawie przymusowości Zrzeszenia Przedsiębiorców Budowlanych zajmuje Ministerstwo Przemysłu i Handlu, następnie jakie dalsze kroki muszą być poczynione, by Zrzeszenie uzyskało przymusowość i jak najprędzej mogło wejść w życie.

Po dyskusji i wyjaśnieniach uzgodniono, że Stowarzyszenie Zawodowe Przemysłowców Budowlanych w Warszawie roześle statut wraz z odpowiednimi arkuszami poszczególnym organizacjom, i te zajmą się zbieraniem na tych arkuszach wśród swoich członków podpisów przedsiębiorców budowlanych, jako założycieli Zrzeszenia. Następnie stwierdzą Stowarzyszenia, że dany podpis jest autentyczny i że dana firma jest rzeczywiście przedsiębiorcą budowlanym. Tak zebrane podpisy na tych arkuszach będą przesłane następnie do Warszawy, która złoży odpowiednie podanie do Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

W tej sprawie otrzymają Stowarzyszenia w swoim czasie wyczerpujące wyjaśnienia.

Kopjowanie planów dla **konsensów budowlanych** sposobem przyspieszonym, wraz z oprawą inrolig. wykonuje „**RYNGRAF**“ (Zakład kopjowania planów) Lwów, pl. Marjański (Hotel Europejski).

„MERKUR“
Krakowska Fabryka Wyrobów Betonowych
KRAKÓW, MOGILSKA 106. — TEL. 142.89.
poleca swoje wyroby po cenach najniższych

LEOPOLD STOFF

HURTOWNIA MATERJAŁÓW
BUDOWLANYCH
i SANITARNO WODOCIĄGOWYCH

Kraków, ul. Starowiślna 28 - 30

POLECA:

Kafle	rury
płytki ściennie	wanny
„ podłogowe	umywalki
cegłę szamotową	kłozety
płyty piekarskie	piece łazienk.

i t. p.

po cenach bardzo przystępnych.

Inż. M. HOCHWALD

biuro Inżynierskie

Przedsiębiorstwo Instalacji
i Ogrzewań Centralnych
Wodociągu i Gazu

Rok zał. 1885

Rok zał. 1885

w KRAKOWIE, Starowiślna 60

Tel. 107-59.

PROJEKTUJE i WYKONUJE:

Ogrzewanie centralne wodą, parą i powietrzem
oraz wentylacje wszelkich systemów.

Wodociągi miejskie, gospodarcze domów przy
fabryk, szpitali, sanatoriów etc.

Instalacja gazowa

Urządzenia mechaniczne

N a s k ł a d z i e:

Wszelkie materiały instalacyjne z pierwszorzędnym
fabryk.

Konto P. K. O. 406.544.

Mamy do oddania
do kupna albo najmu:

50 szt.
prawie nowych

Wózków wywrotowych

bardzo silnej konstrukcji, o pojemności ok. $1\frac{1}{2} m^3$, rozpiętości 600 mm. nadających się doskonale dla ruchu lokomotywowego na bardzo korzystnych warunkach

Smoschewer i S-ka

Katowice II, Florjana 7

Telefon 303-23 i 308-95

KATOWICKI HANDEL ŻELAZA

SP. Z O. O.

WŁAŚCICIEL:

STEFAN CZAPLICKI

Katowice, ul. Młyńska 37

róg Słowackiego. — Telefon 301-65

P o l e c a:

Materiały żelazne do budowl.

jak: trawersy, żelazo sztabowe i betonowe, blachy, rury, gwoździe, śruby, nity, łopaty, widły do kamieni, taczki, niecki, do wapna, wiadra, dźwignie, wielokrążki, linki do rusztowań i wszelkiego rodzaju urządzenia i przyrządy. Urządzenia sanitarne i kanalizacyjne w wielkim wyborze.

Szybka i rzetelna obsługa.

Ceny jak najtańsze.

KOPJOWANIE planów budowlanych wykonują
najlepiej zakłady reprodukcyjne

I. BRODZISZ

Lwów, Chorążczyzny 27. Tel. 220-87

M. Grünberg

Parowa stolarnia i fabryka posadzek wyrabia: **drzwi okna i posadzki dębowe** po najniższych cenach

Kraków, ul. Tatarska 5 — Telefon Nr. 115-15.

Zakłady Chemiczno - Przemysłowe
i Skład Materiałów Budowlanych

Jan Grodzicki i Spółka

W KRAKOWIE, DIETLA 28, — TEL. 111-69.

WYKONUJĄ :

Nawierzchnie asfaltowe izolację
fundamentów i murów, izolacje
płaskich dachów i tarasów, oraz
wszelkie roboty asfaltowe.

A. U N G E R

„ASFALT“

Przedsiębiorstwo robót as-
faltowo-izolacyjnych i kry-
cie dachów. Wykonuje robo-
ty w miejscu i na prowincji.

Na żądanie kosztorysy bezpłatnie

K r a k ó w, ul. Zwierzyniecka 11.

TELEFON 117-76

Ważne dla Architektów i Inżynierów!

SKŁAD PRZYBORÓW
KREŚLARSKICH

Jakóba Lembergera

Kraków, Starowiślna 17, telefon 114-64.

P O L E C A :

dobre zaopatrzonej skład wszelkich
— — przyborów kreślarskich. — —

Ramy do kopjowania rysunków z płytą
— celuloidową we wielkim wyborze —

Papiery szkicowe, rysunkowe : milimet-
rowe. Księgi hand. dla wolnych zawodów

Wielki wybór wiecznych piór jak Waterman, Pelikan, Parcker i inne.

Budowniczy

LEOPOLD DEMBIŃSKI

K A T O W I C E

ul. Krasińskiego 6, tel. 330-60
Mieszk. prywatne tel. 332-49.

Projektowanie i wykonanie wszel-
kich robót budowlanych naziem-
nych i podziemnych.

Maurycy HOROWITZ

Biuro dostaw cementu
portlandzkiego, oraz
wszelkich materiałów
budowlanych.

Przedstawicielstwo fabryki
dźwigów WERTHEIM'A

Kraków, Straszewskiego 25, tel. 124-87

A przecież

szyby szlifowane

do bram i drzwi mieszkaniowych, jakoteż
l u s t r a
z artystycznej szlifierni szkła i wytwórni luster

Zygmunta Feldmana

Kraków, XXII ul. Jana Tarnowskiego 5

Telef. 129-51

są najlepiej i najtaniej wykonane

Cennik

materiałów budowlanych z dnia 1. lipca 1935 r.

Średnie ceny targowe (orientacyjne).

OBJAŚNIENIA: (o ile są podane osobno przy odnośnym artykule). Ceny podane są loco skład. Ceny liczone wraz z dostawą na budowę = n. b. Ceny liczone loco stacja załadowcza = I. st. z. Wagon liczony = 10.000 kg.

Poz.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	CENA		Poz.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	CENA	
			Katowice na składzie lub wag.	Lwów				Katowice na składzie lub wag.	Lwów
1	Cegła dęta	1000 szt.	- do -	55-	57	Deski podł. na pióro i wpust 3/4	1 m ²		2*10
2	" trocinówka	"			58	Deski sos 19-26 mm.	1 m ³	38- 40-	36-
3	" zwyczajna palona	"	24- 30-	45-	59	" " bud. 33-80	"	50- 62-	39-
4	" ostro palona	"	33- 38-		60	" " stolarskie nieobrzyn. I i II kl.	"		80-
5	" sort oblicówka	"	64- 80-		61	Deski smerek. obrzyn. I i II kl.	"		80-
6	" twardo palona	"			62	Deszczuki dębowe I kl	"	5*50 6-	5*50
7	" wytrz. ciśn.	"	40- 45-		63	" parkiet. II "	"	4*50 5-	4*50
8	" 250 kg/cm	"	32- 38-		64	" " III "	"		3*50
9	" pustakowa	"	50- 60-		Żelazo i ocieki				
10	" pustakowa porow.	"	60- 68-		65	Żelazo do bet. okragłe	100 kg		33-
11	" sufit. 25 x 15 x 10 (Klein)	"	165- 200-		66	" " " składow.	"		38-
12	" sufit. 25 x 35 x 15 (Akerman)	"	100-		67	" w kreg.	"	310-	
13	" szamotowa kraj, 32/33 SK	"	6- 7-		68	" profil. cena zas. do Nr. 24 skład	1 tona	320-	
14	Piasek rzeczny n. b.	"	3*50 '4-	3*20	69	Ponad Nr. 24 skład.	"	380-	
15	" kopalny	1 m ³	6- 7-	1 m ³ 14-	70	Walcówka w wiązках cen na zas.	"		
16	Żwir rzeczny	1 tona	3*50 4-	7*50	71	Bednarka	"	380-	
17	" tłuczony	1 m ³	5- 7-		72	Gwoździe	100 kg	50- 70-	50-
18	Żużel wysokopiec. łam.	"	3*50 4-		Do robót zdzińskich				
19	a) podkład	1 tona	5- 7-		73	Kafle kolor kraj. ciemn.	1 szt.		0 55-65
20	b) szuter	"	6- 7-		74	" " " jasne	"		0*70-90
21	c) grysik	"	5*50 6-		75	" " " kuch.	"		0*70
22	d) piasek żużlowy	"	16- 20-	32-	76	" I kl. białe polerow.	"		
23	Wapno palone zależnie od jakości	1000 kg.	15- 18-	22-	77	" " szmelcowe	"		
24	Wapno palone n. b.	wagon	310-		78	Kwadratele	"		
25	" gaszone n. b.	1 m ³	50- 50-	18-	79	Narozniki	"	50% droż. od kafli	
26	Gips murarski we work.	100 kg	4- 5-	3-	80	Cegła szamot. kraj.	"		-14
27	" sztukator	"	0*10 0*12	0*08	81	Drzwi paleniskowe	"		5*50
28	a) harceński	"	0*90 1*10	1-	82	" " lane niklow.	garnitur		11-
29	b) alabaster kraj.	"	0*80	0*80	83	Drzwiczki hermet. pal.	"		5*50
30	Cement w work. . . . n. b.	"	50- 50-		84	Drzwiczki żelazne.	"		8*50
31	Maty trzciniowe	1 m ²	18-	18-	85	" " niklowe	"		0*80
32	Gwoździe sufit 25x25	1 kg	13- 17-	16-22	86	1 ruszt. lany	15/21 szt		
33	Drut do trzcini. żarzony	"	45- 60-		87	Płyty kuchenne	100 kg		
34	" żelazny 5 i 6 mm. w kregach niezarz.	100 kg	100- 105-		88	Pieczarnik zwykły	1 szt.		7*50
35	Płytki kamionk.	1 m ²	175- 180-		89	" " lepszy	"		8*50
36	" terrazowe	"	4*50 5-	8*45	90	Kociołek z blachy z frontem miedzianym	"		7*50
37	" okładzinowe glaz.	"	6*50 7*50	12*70	91	Futerał	"	1-	6-
38	Dreny (sączki) 2 cal.	1000 szt.	9*50 10*75	17*85	92	Opaski kuchenne kute	"		0 50-1-
39	" " 3 "	"	9- 12-	7-11	93	Luźnik kuchenny	"		3*50
40	" " 4 "	"	1*10 1*20	0*90	94	Rura dymowa z kolan.	"		3*25
41	Rury kamionk. 100 mm.	1 m b.	1*80 2*15	1*10	95	Wentylator żaluzjowy	15/15		2*50
42	" " 150 "	"	2- 2*50	1*80	96	" " 15/30	"		3*25
43	" " 200 "	"	3- 3*25	2*80	97	Garnitur paleniskowy	"		7*50
44	Zaprawa zasad "Terrabona	100 kg		4*10	98	Drzwiczki kuch. lane	"		2*50
45	Asfaltowa papa izolac.	1 m ²	0*45	0*45	99	1 wycior komin pojed.	"		2*20
46	Rury bet. (/) 15 cm. n. b.	1 m b.	1*35	1*35	100	" " " podw.	"		2*50
47	" " 20 " " "	"			Do robót szklarskich				
48	" " 30 " " "	"			101	Szyby do 2 mm. 1/4 III	1 m ²	2*30	3-
49	" " 40 " " "	"			102	" " 3 "	"	7*50 8-	7-10
50	" żel. lane asfaltow.	1 kg			103	" " 4 "	"		12*15
51	" ołowiane	"			104	Ornamentowe	"		10-
Do robót ciesielskich					105	(w wielkości 50/150 wraz z oszkleniem liczone w świetle futryny zwykłe 2 m ²			3*50
52	Belki sosn. ciosane	1 m ³	50-	27*50	106	Prążkowane 6 mm.			12-16
53	10/10-16/18 - 3 - 5 m. dł.	"	55-	33-	107	(wraz oszklenie świetlni dachowych w żelazie i tp. osobna dopłata)			13-16
54	16/16-16/18 - 7 - 8 " "	"		40-					
55	" " - 9 - 12 m.dł.	"		44-					
56	18/21-21/24 " " "	"		42-					

Poz.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	CENA	
			Katowice na składzie lub wag	Lwów
Materiały dekarские				
108	Blacha pocynkowana . . .			0·83
109	" cynkowa	1 kg	1·90	
110	Papa Nr. 200	7 m ²	2·50 3·—	3·60
111	" " 150	"	3·— 3·50	4·50
112	" " 125	"	3·50 4·50	6·65
113	" " 100	"	4·25 4·80	7·25
114	" " 80	"	5·— 6·—	8·60
115	Dachówka karpiorka 1 kl. .	1000 szt.		
116	" " kliny	1 szt.		
117	Gasior dachówk. masz. . . .			
118	Gwóźdźce papowe	1 kg	0·90 — 1·05	
119	Dachówka cement. 22 szt.			
120	na 1 m ²	1000 szt.	135·—	
121	Gasior cementowy	1 szt.	0·90 1·10	

Poz.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	CENA	
			Katowice na składzie lub wag	Lwów
Materiały różne				
122	Smoła gaz. preparow. . . .	100 kg	18·— 19·—	
123	Asfalt kraj. (sztuczny) . . .	"		
124	Gudron krajowy	"		
125	Lepnik krajowy	"	17·50 21·—	24·—
126	Karbolineum	"	25·— 30·—	
127	Kit do papy	"		
128	" " rur i muf	"	35·—	
129	Kreda szlamowa	1 kg	0·08	
130	Klej stolarski	"	1·75	0·07
131	Wodochron	100 kg	120·—	
132	" " D.	"	100·—	
133	Szczelnit	"	340·—	
134	" " PS.	"	260·—	

Współpraca Kolegów
podstawą
rozwoju pisma

Ogłoszenia i abonament
przyjmuje
każde biuro ogłoszeń

Wykonuje :

Odbitki negrograficzne, suchodruki, światłodruki, powiększenia i zmniejszenia planów w każdej skali fotograficznie, -

kopiarnia elektryczna

Zakładem kieruje fachowy inżynier.

Zamówienia z prowincji uskutecznią się odwrotną pocztą.

Alojzy Golasowski
Mysłowice, ul. Krakowska 12

Tel. 222-44.

Wykonuje :

projekty, kosztorysy, wszelkiego rodzaju budowle, poleca cegłę maszynową pierwszorzędnej jakości z własnej cegielni.

Posiada niedaleko dworca w Mysłowicach **parcele budowlane na sprzedaż.**

CENY OGŁOSZEŃ :

po tekście 1 mm szpalta —15 gr.
pół strony 30·— zł.
cała strona 60·— "

W tekście ogłoszenia droższe o 50 proc.

na stronie tytułowej ogłoszenia droższe o 100%. Adresy firm 1·— złoty. — Członkowie Związku Stowarzyszeń Samodzielnych Budowniczych i Kierowników Budowy mają 50% opustu.

Omyłki które nie zmieniają treści ogłoszenia, nie zobowiązują Administrację do powtórzenia.
Nie przyjmujemy odpowiedzialności za zniszczenie klisz.

Nakładem Związku Stowarzyszeń Samodzielnych Budowniczych i Kierowników Budowy Rzeczypospolitej Polskiej Z. z. w Katowicach

REDAKCJA BUDOWNICZEGO
Inż. archit. JÓZEF THORN
Lwów, ul. Sykstuska 38 — Telefon 205-43

„GUMATEKT“ kryje, izoluje, uszczelnia, konserwuje

Ostrzegamy
przed bezwar-
tościowymi na-
śladownictwami!

„GUMATEKT“

Sp. z o. o.

Kraków, Gołębia 2

**PRZYBORY RY/UNKOWE
DLA /ZKÓŁ I TECHNIKÓW**

Z. ZIEMBICKI
KRAKÓW, PL. MARJACKI 2.

K. BIRKENFELD

Zakład Malarsko-lakierniczy i Szklarski **„SOLIDNOŚĆ“**

Kraków, Starowiślna 73, tel. 173-49

Wykonuje wszelkie roboty w zakres malarstwa pokojo-
wego, lakiernictwa i szklarstwa wchodzące

Polecamy nasze patent. chron.
ekonomiczne stropy żelbet.

syst. „ISTEG“

Stropy „ISTEG“ dają się szybko przez
niekwalifikowanych robotników
wykonać

Stropy „ISTEG“ dają oszczędność na
robociznie i materiale

Stropy „ISTEG“ są lekkie (180 kg. m²)
nie wymagają deskowania dotąd
wykonano w Polsce 90.000 m²

Na żądanie bezpłatne oferty

Prosimy o zapytanie

„POLSTROP“

SP. Z O. O.

Lwów, Kochanowskiego 21/3

TELEFON 207-09

**KATOWICKI
PRZEMYSŁ
DRZEWNY**

S. Schiffer

Sp. z o. o.

Skład drzewa budowlanego
i stolarskiego

Dykty i parkiety dębowe.

KATOWICE

Biuro i Skład: ul. Zabrska

róg Sobieskiego 3. tel. 304-71

**Oszczędność w żelbetnictwie
uzwojenie tańsze o 15-20%.
STAL ISTEG**

Do zbrojenia konstruk-
cji żelbetowych.

Dopuszczalne natę-
żenie 1800 kg. cm².

Przekrój uzbrojenia o
33% mniejszy.

w średnicach 5,5—
20 mm o przekrojach
0,47 — 6,23 cm.²

HUTA BANKOWA

w Dąbrowie Górniczej

Biuro warszawskie

ul. Pierackiego 11 — Telefon 632-40

Przedstawicielstwo

na Małopolskę Wschodnią i Wołyń
Lwów, Kochanowskiego 21/3. Tel. 207-09

Najtańszym

Najtrwałszym

Najodrobniejszym

materiałem do pokrycia dachów jest

DACHÓWKA

wyrobu

Płaszczowskiej Fabryki Dachówek

i Cegieł Spółka Akcyjna w Krakowie

Miasto w Krakowie, Lunajewskiego 6. Telefony: 103-64, 120-27

Wapleńniki

i Kamieniomy

LIBAN i EHRENPREIS

Spółka Akcyjna

w Krakowie XXII Tel. 100-75

Polecają:

WAPNO skaliste dla celów budowlanych i przemysłowych. **MIAŁ** wapienny dla celów nawozowych. **SZUTER** drogowy i betonowy.

WYTWÓRNI
M. FISCHER
LWÓW, SZPITALNA 38
TEL. 57-10

ŻALUZJI
STAŁOWYCH

KRAT
ROZSUWALNYCH

ŻALUZJI
AZUROWYCH

WYKONUJE WSZELKIE ROBOTY
ŻELAZNE JAK KONSTRUKCYJNE
SPECJALNY DZIAŁ WYROBU ŻALUZJI
SKLEPOWYCH z BLACH

WSZELKIE REPERACJE
PO CENACH PRZYSTĘPNYCH

FARBY fasadowe, lakiery rdzochronne, wodo-
odporne do pieców, wytrzymałe na
wysoką temperaturę, oraz wszelkie
inne materiały budo-
wlane poleca firma **JUDA, Kraków XXII**
Kawalerska 29. Telefon 159-79

L. IWANKIEWICZ

Wytwórnia pieców i kuchni kuchennych, oddział sprzedaży
Lwów, Gródecka 33 — Tel. 212-56.
Kufle, piece i kuchnie — Ceramika ozdobna. — Garncarstwo.
Stawianie nowych pieców i kuchni jakoteż przeróbki tychże,
oraz wszelkie naprawy.

Roboty podziemne

p o l e c a
F I R M A
BUDOWLANA

Bracia Kosz

Katowice - Dąb

Tel. 224-85